Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

18/7

Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Afschrift aan Kamer van de reactie op de brieven van de NVRR en lokale rekenkamers en de gemeentelijke accountantsdiensten

Datum
10 juli 2024

Notanummer
2024-0000370013

Bijlagen
1. Afschrift Kamer
2. Reactie brief NVRR, de lokale rekenkamers Den Haag en Amsterdam
3. Reactie brief GAD's
4. Brief NVRR, de lokale rekenkamers Den Haag en Amsterdam
5. Brief GAD's

Aanleiding

Op 17 maart 2023 stuurden de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRR) en de lokale rekenkamers Amsterdam en Den Haag (hierna: de lokale rekenkamers) ons een brief (bijlage 4). Eén van uw ambtsvoorgangers heeft op 30 maart 2023 de Kamer toegezegd hierop te reageren. Op diezelfde dag stuurden de gemeentelijke accountantsdiensten (GAD's) aan beide ministeries hun reactie op de brief van de NVRR en lokale rekenkamers (bijlage 5). In deze nota doen wij een voorstel voor een brief aan de NVRR en lokale rekenkamers, een brief aan de GAD's en een afschrift aan de Tweede Kamer van deze brieven om te voldoen aan de toezegging aan de Kamer.

Beslispunten

1. Stemt u in met het versturen van een afschrift van de reacties op beide brieven aan de Kamer, conform de toezegging van één van uw ambtsvoorgangers? Zo ja, wilt u die brief dan ondertekenen (bijlage 1)?
2. Stemt u in met het verzenden van de reactie op de brief van de lokale rekenkamers door Persoonsgegevens, mede namens Persoonsgegevens Persoonsgegevens (bijlage 2)?
3. Stemt u in met het verzenden van de reactie op de brief van de door de Persoonsgegevens aan de GAD's, mede namens Persoonsgegevens Persoonsgegevens (bijlage 3)?
4. Stemt u in met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Brief NVRR en lokale rekenkamers: De NVRR en lokale rekenkamers uiten hun zorgen over de huidige inrichting van het toezicht op de GAD's. Zij vinden dat hun huidige toezichtstaak niet past bij de primaire taken van de lokale rekenkamers en veel beslag legt op hun tijd en middelen. De NVRR en de lokale rekenkamers verzoeken om het toezicht over te hevelen naar een centrale toezichthouder, zoals de AFM. In onze reactie schrijven we dat we op dit moment geen reden zien om dat te doen.
- Brief GAD's: de GAD's schrijven in hun brief dat zij het verzoek van de lokale rekenkamers ondersteunen, maar zij suggereren een rol voor het Kwaliteitsonderzoek Overheidsauditors (KOA) in plaats van de AFM. Wij stellen voor om aan te geven dat het KOA een samenwerkingsverband en geen

orgaan met toezichttaken en -bevoegdheden is. Hierdoor is het momenteel niet aan de orde om het toezicht over te hevelen naar het KOA.

- Beide brieven zijn gericht aan het ministerie van Financiën en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. Wij stellen voor dat Financiën de reactie stuurt, omdat de minister van Financiën heeft toegezegd een afschrift van de reactie aan de Kamer te sturen en de brievenschrijvers voorstellen het toezicht te wijzigen via de Wijzigingswet accountancysector. Daarnaast stellen wij voor de brief mede namens het ministerie van BZK te sturen, aangezien het stelsel voor het toezicht op de gemeentelijke accountantsdiensten geregeld is in de gemeentewet.
- Door de complexiteit van de casus en de benodigde afstemming met belanghebbenden heeft het opstellen van de reacties meer tijd gekost dan wenselijk is. In de brieven zijn daarvoor excuses opgenomen.

Toelichting

- De NVRR en lokale rekenkamers vinden dat hun toezichttaak niet past bij de primaire taken van de lokale rekenkamers en veel beslag legt op de tijd en middelen. Wij adviseren om te schrijven dat gemeenten zelf de keuze kunnen maken tussen een GAD, die wettelijk verplicht onder toezicht staat van lokale rekenkamers, of voor een externe accountantsorganisatie, die onder toezicht staat van de AFM. Lokale rekenkamers dienen dit vraagstuk te bespreken met de gemeente. Wij geven in de brief aan dat een gemeente rekening dient te houden met de potentiële kosten voor de toezichtstaak van de lokale rekenkamer. In de conceptbrief spreekt u de verwachting uit dat de gemeenten de lokale rekenkamers voldoende toerusten om het externe toezicht naar behoren uit te kunnen voeren. Hiermee blijft het toezicht nu en in de toekomst houdbaar.
- De lokale rekenkamers hebben moeite met het aantrekken en behouden van kennis. Ook zou het lastig zijn om te voldoen aan Europese eisen voor het toezicht. In het conceptantwoord staat dat het de lokale rekenkamers vrijstaat om het toezicht zelf aan- en in te vullen. De lokale rekenkamers kunnen daarbij het KOA, gezien hun expertise betreffende kwaliteitstoetsingen bij overheidsorganisaties, vragen om hen te ondersteunen bij de uitvoerende taken van het toezicht. Het KOA heeft aangegeven hiervoor open te staan.
- Volgens de NVRR en lokale rekenkamers zouden meer gemeenten overwegen om een GAD op te richten. Zij vrezen dat het aantal GAD's toeneemt en een extra belasting voor kleinere rekenkamers veroorzaakt. Ook menen zij dat hierdoor een (toename van de) versnippering van het toezicht ontstaat. In het conceptantwoord staat dat momenteel alle gemeenten een accountant hebben en dat er geen concrete aanwijzingen zijn dat andere gemeenten een GAD willen oprichten. Er wordt op dit moment geen versnippering van het toezicht verwacht.
- Tot slot hebben de lokale rekenkamers zorgen over onduidelijkheden in de wetgeving voor de GAD's die zorgen voor een gat in het toezicht. Wij adviseren om aan te geven dat dit niet wordt herkend. Integendeel, de GAD's geven aan dat zij dit gat niet zien; het KOA ziet namelijk toe op alle opdrachten die accountantsdiensten uitvoeren.

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- De minister van Financiën heeft tijdens het commissiedebat Accountancy d.d. 30 maart 2023 aan het lid Alkaya (SP) toegezegd om de Kamer op de hoogte te stellen van de reactie op de brief van de lokale rekenkamers en om een opvatting te geven over of deze manier van toezicht op de lange termijn houdbaar is.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.